

73
Ta
Tantalum
180.948

Key Properties

Atomic Mass	180.948
Category	Transition Metals
State at 20°C	solid
Melting Point	3017°C
Boiling Point	5455°C
Density	16.69
Electron Config	[Xe] 4f145d36s2
Electronegativity	1.5
Year Discovered	1802
Discovered By	Anders Gustaf Ekeberg

Did You Know?

- ग्रीक पौराणिक कथेतील खलनायक टॅटालसच्या नावावरून हे नाव देण्यात आले आहे, ज्याला चिरंतन शिक्षेची निंदा करण्यात आली होती, कारण हा घटक इतका निराशाजनकपणे वेगळा करणे कठीण होते.
- टॅटलम हे अत्यंत जैवसुसंगत आहे आणि शरीरातील द्रवपदार्थाद्वारे गंजण्यास अत्यंत प्रतिरोधक आहे, ज्यामुळे ते कृत्रिम सांधे आणि क्रेनियल प्लेट्स सारख्या शस्त्रक्रियेच्या रोपणांसाठी आदर्श बनते.
- स्मार्टफोन, लॅपटॉप आणि कॅमेऱ्यांसह पोर्टेबल इलेक्ट्रॉनिक्सच्या विस्तृत श्रेणीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या लहान, उच्च-कार्यक्षमता कॅपेसिटरमध्ये हा एक महत्त्वाचा घटक आहे.
- टॅटलमचा वितळण्याचा बिंदू खूप जास्त आहे आणि तो अत्यंत लवचिक आहे, याचा अर्थ ते अतिशय पातळ वायरमध्ये काढले जाऊ शकते.
- हे एक 'संघर्ष खनिज' मानले जाते कारण कॉंगोच्या लोकशाही प्रजासत्ताक सारख्या युद्धग्रस्त प्रदेशात त्याचे बरेच उत्खनन केले जाते.

APPEARANCE

टॅटलम एक कडक, निळा-राखाडी, चमकदार धातू आहे.

SUPERHERO PERSONA

"*Uncorrodible*, एक नायक जो कोणत्याही ऍसिडचा सामना करू शकतो आणि मानवी शरीरात रोपण तयार करण्यासाठी विश्वास ठेवला जातो."

EVERYDAY CONNECTION

तुमच्या स्मार्टफोनमधील लहान, उच्च-कार्यक्षमता कॅपेसिटरमध्ये टॅटलम आढळतो.

POP CULTURE

टॅटलम हे वेगळे करणे कठीण होते आणि त्याचे नाव ग्रीक दंतकथेवरून येते.

टॅटलम: अविनाशी आणि जैव-अनुकूल धातू

टॅटलम हा एक चमकदार, चांदीचा धातू आहे जो गंजणे जवळजवळ अशक्य आहे म्हणून ओळखला जातो. त्याचे नाव ग्रीक पौराणिक कथांमधील राजा टॅटलसवरून आले आहे - कारण टॅटलमने आम्ल शोषण्यास नकार दिला होता ज्याप्रमाणे टॅटलस कधीही पिऊ शकत नव्हता अशा पाण्याने "टॅटलायझेशन" केले होते. गंजण्यास हा प्रतिकार, तसेच त्याचे विशेष ऑक्साईड लेप, इलेक्ट्रॉनिक्स, औषध आणि उच्च-तंत्रज्ञान अभियांत्रिकीसाठी टॅटलमला आवश्यक बनवते.

टॅटलम उपयुक्त का आहे?

टॅटलमची ताकद त्याच्या टिकाऊपणामध्ये आणि इन्सुलेटर म्हणून काम करणारा एक अति-पातळ ऑक्साईड थर तयार करण्याची त्याची अद्वितीय क्षमता आहे.

इलेक्ट्रॉनिक्स: फोन, लॅपटॉप आणि टॅब्लेट सारख्या उपकरणांमध्ये लहान, उच्च-कार्यक्षमता कॅपेसिटर बनवण्यासाठी वापरले जाते. त्याचा ऑक्साईड थर कॅपेसिटरला खूप कमी जागेत भरपूर चार्ज साठवू देतो.

वैद्यकीय रोपण: टॅटलम जैव-अनुकूल आहे, म्हणजे शरीर ते नाकारत नाही. हाडांच्या प्लेट्स, कवटीच्या प्लेट्स, मज्जातंतू दुरुस्तीच्या तारांमध्ये आणि अगदी शस्त्रक्रियेच्या जाळ्यांमध्ये विणलेल्या पदार्थांमध्ये वापरला जातो.

गंज प्रतिरोधकता: टॅटलम रसायनांना इतका प्रतिरोधक आहे की त्याचा वापर अत्यंत गंजरोधक पदार्थ हाताळणाऱ्या उपकरणांसाठी तसेच निऑन लाईट इलेक्ट्रोड्स, रेक्टिफायर्स आणि विशेष लेन्समध्ये केला जातो.

उच्च-कार्यक्षमता मिश्रधातू: टॅटलम मिश्रधातू अत्यंत मजबूत असतात आणि ते रॉकेट नोझल, टर्बाइन ब्लेड आणि सुपरसॉनिक विमानांच्या नाकाच्या टोप्यांमध्ये वापरले जातात.

नैसर्गिक विपुलता आणि इतिहास

टॅटलम क्वचितच शुद्ध आढळते. ते सहसा खनिज कोल्टन (कोलंबाइट-टॅटलाइट) मध्ये आढळते, ज्यामध्ये त्याचे रासायनिक "जुळे", निओबियम देखील असते. जगातील बहुतेक टॅटलम टिन खाणकामातून उप-उत्पादन म्हणून मिळवले जाते.

१८०२ - शोध: स्वीडिश रसायनशास्त्रज्ञ अँडर्स गुस्ताव एकेबर्ग यांनी प्रथम टॅटलम ओळखले.

निओबियमबद्दल गोंधळ: अनेक दशकांपासून शास्त्रज्ञांना असे वाटत होते की टॅटलम आणि निओबियम हे एकच घटक आहेत कारण ते वेगळे करणे खूप कठीण आहे.

१८४६ - वेगळे करणे: जर्मन रसायनशास्त्रज्ञ हेनरिक रोझ यांनी ते वेगळे असल्याचे सिद्ध केले.

१९०३ - शुद्ध धातू: टॅटलमचा पहिला खरा शुद्ध नमुना वर्नर वॉन बोल्टन यांनी तयार केला होता.

जैविक भूमिका

टॅटलमची कोणतीही ज्ञात जैविक भूमिका नाही, परंतु ते विषारी नाही आणि मानवी शरीरात वापरण्यास पूर्णपणे सुरक्षित आहे.